

Forfatter: Ingemann, Bernhard Severin

Titel: BREV TIL: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin FRA: Ingemann, Bernhard Severin (1833-11-06)

Citation: Ingemann, Bernhard Severin: "BREV TIL: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin FRA: Ingemann, Bernhard Severin (1833-11-06)", i *Grundtvig og Ingemann*, Forlagt af Samfundet til den Danske Litteraturs Fremme, s. 152. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001989206-000-shoot-L001989206000_0056.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvig og Ingemann

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Ingemann til Grundtvig ¹⁾.

Sorø. d. 6te Novbr. 1833.

Kjære Ven!

Hjærtelig Tak for din kjærlige Vrede og for din vistnok aldeles ugrundede Bekymring over det Affald fra dansk Sind og Hjærtelag, du tror at have sporet i mit sidste mer end halv spøgefulde Brev! Det er en Ulykke med al skriftlig Spas, at den ikke kan medbringe Miner og Toner og den øjeblikkelige Kommentar, naar fornødent gjøres. Din Spøg havde jeg aldeles ikke misforstaaet, og jeg mente, Munterheden i mit Forsvar ogsaa var umiskjendelig. Det er saa langt fra, at Fjældets Filosofi har gjort mig fremmed for Slettens Poesi, at det netop var denne, der saa vel i Sverig som i Norge skaffede mig en saa venlig og over al Forventning hjærtelig Modtagelse. Hvad Molbech og vore andre saakaldte Kunstdommere netop mest hudflette mig for, syntes man bedst at kunne lide, og selv fordi man fandt det dansk: Romanerne nemlig.

Den Tvivl, jeg desuagtet har ytret om denne Form, saaledes som jeg kan behandle den, gjælder naturligvis ikke dens Indhold, for saa vidt den med dansk Jævnhed og Simplicitet maatte, hvad jeg haaber, være historisk-poetisk, — men det til Dels vilkaarlige i, hvad du kalder Frihaandstegningen, og det ensformige, maaske trættende i Maneren, jeg frygtede for ikke aldeles at have undgaaet. Den Mangel paa Lyst, jeg talte om, gjaldt naturligvis ikke Poesien selv eller Fremstillingen af Fædrelandets og det danske Folks Aand, Liv og Natur, men kun denne Fremstillingsform: Romanen, som du selv maaske mest af alle har bidraget til at sætte i Miskredit hos mig, i det du dog aldrig ret har kunnet finde dig i den historiske Roman, og, ligesom jeg selv, altid har foretrukket den mere koncentrerede Rimform (som i Valdemars. 153den store). Se, herpaa var det kun, jeg tænkte, da jeg talte om den alt for brede, jævne og forslidte Form; og hvorledes, kjære Ven! kunde du saaledes misforstaa mig, at jeg skulde med taabelig-klog Fornemhed slaa Vrag paa, hvad jeg ikke i noget Verdens Hjørne kan undvære?

Hvad der har forøget mine Skrupler angaaende Fortsættelsen af min historisk-poetiske Plan i Komanformen, er den fuldkomne Tavshed, hvormed mit sidste Forsøg er blovet modtaget eller ikke modtaget; thi saa længe man dog nedriver eller vil nedrive, hvad jeg hygger, kan jeg dog trøste mig med, at der virkelig maa være noget, som er opbygget.

Jeg tør vel ikke sige mig fri for Lyst til virkelige og vel fortjente Kranse; men jeg vil gjerne nøjes med saa mange Blade, som behøves til at betegne mig, hvorledes jeg med virkelige Fremskridt skal gaa videre. Det er altid min Plage, naar jeg har endt et Arbejde og vil tage fat paa et andet, at jeg ikke selv ret véd, om jeg skal blive ved paa samme Maade eller tage Skeen i en anden Haand. Det gaar mig da som den kritiske Filosof, der tager sin Fornuft ud af Hovedet for at kritisere dens Formuenhed, og som en Fugl, der falder i Tanker over, hvad dens Vinger duer til, medens den spidsborgerlig bliver siddende i Reden.

Se, nu tænker jeg at have klaret den Sag. Det er ikke dansk Jævnhed og Simplicitet i Smag og Behag, jeg har dadlet; det er ikke den livlige, rent historiske Fremstillingsform, jeg har haft mindste Tvivl om; men hvad jeg selv ofte mod dig, Tryde ¹⁾ og andre forgjæves har søgt at retfærdiggjøre: den nyere historiske Romans Sammenblanding af Sandhed og Digtning i en fri og altid noget vilkaarlig Udmaling af Tider, Begivenheder og Karakterer, saaledes som de gestaltede sig og blive til Billeder i vore Drømme om Fortiden. Bredden er mig ofte hos andre (selv hos Walter Scott) fors. 154bred; Jævnheden er naturlig og nødvendig, men tillader dog hverken den lyriske eller episke Flugt; og at Vejen af mig selv maaske var noget udtraadt, befrygtede jeg, fordi det syntes mig, at det kun var mit første Forsøg, der, som noget nyt her til Lands, lod til at finde virkelig levende Deltagelse. De omtalte Skrupler ere imidlertid ikke større, end at Lysten og Iveren til at tage fat, hvor jeg slap, gjerne uopfordret og uden noget ydre Incitament kan komme tilbage i Dag eller i Morgen.

Jeg glemte i mit sidste Brev at hilse dig fra Hersleb, Sverdrup og Stenersen, som alle ere dig hjærtelig hengivne.

Din nye Verdenshistorie har jeg begyndt paa; er den kun ikke for lærd for Ungdommen og Lægmand? og havde det ikke været rigtigere, kun at give Resultaterne saa vel af dit Kildestudium som af de kritiske Undersøgelser i Texten, men saa vel de paaberaabte Steder selv som al Slags Bevisførelse i Noterne eller i et Tillæg for de lærde? Hvor nødig man ogsaa, selv uden at være lærd, vil undvære Grunden for Sandheden, er det dog kun denne, der hører den sigtede Fortælling til. Dette kan jeg vel vide er vanskeligt i Sagtiden og hvor der i Oldtidens Historie er Dunkelhed eller Fordomme at bortrydde, og naar Bogen ikke er bestemt til Skolebog eller Hvermands-Læsning, gjør det intet til Sagen. Nu synes den mig at forudsætte en Del historisk Kundskab. Lev vel og misforstaa ikke oftere

din bestandig danske og dig hengivne Ven
Ingemann.